

Zgodovinska resnica je samo ena

Že od antike naprej velja, da je zgodovina učiteljica življenja. Tako bi moralo biti tudi danes, pa ni! Še vedno smo namreč priča namernemu spreminjanju in potvarjanju zgodovine, zlasti pa njenemu prikrojevanju trenutnim potrebam politike. Najbolj očitno je to pri različnih interpretacijah nekaterih ključnih dogajanj na Slovenskem med drugo svetovno vojno oziroma v številnih izkrivljenih pogledih na nacifašistično okupacijo in slovenski osvobodilni boj, v katerem smo ubranili slovenski narod pred fizičnim uničenjem in se dokončno oblikovali kot državotvoren narod.

»Maribor Vas pozdravlja brez slavalokov in brez povork, Maribor, ki krvavi iz nešteti ran, povzročeni po vojni vihri, pa Vas pozdravlja z vsem svojim srcem, iz globine svoje duše v utešenem hrepenenju težkih in dolgih 49 mesecev.« S temi besedami je prof. Franjo Baš na letaku, ki so ga aktivisti OF 9. maja 1945 dopoldne v kar 20.000 izvodih razdelili po mestu, pozdravil osvoboditelje. Maribor je med drugo svetovno vojno resnično prešel trnovo pot do pekla in nazaj, pot, ki bi ji težko našli enako med večjimi slovenskimi mesti. Bila pa je nujna za ohranitev slovenske podobe mesta. Odporniško gibanje v Mariboru se je sicer res odvijalo na slovenskih tleh, vendar glede na obseg in ostrino okupatorjevih genocidnih raznarodovalnih ukrepov v razmerah sovražnikovega zaledja. V vojni je neposredno ali posredno bilo prizadetih več kot tretjina Mariborčanov, v vojni je aktivno sodelovalo prek 10% prebivalcev, 5% pa jih je v vojnem vrtincu izgubilo življenje. V mestu je bilo med vojno skoraj 300 postojank osvobodilnega gibanja. Kljub močnim prizadevanjem od drugod vsa štiri leta ni prišlo do kolaboracije z okupatorjem. Tudi mariborski škof je kljub hudim pritiskom in hišnemu priporu ves čas pogumno odklanjal kakršno koli sodelovanje z okupatorjem. Čeprav je dvakrat zaradi namernih izdaj prišlo do skoraj popolnega razbitja odporniške

organizacije, odpor nikoli ni ponehal. Namesto odkritih so nastajale vedno nove postojanke odpora. Tudi kljub strahotnim posledicam kar 29 zavezniških bombnih napadov v zadnjem letu vojne, se je odpor v zadnjih mesecih ponovno močno okrepil. Za Maribor je bilo zlasti značilno, da so se sodelavci odporniškega gibanja pogumno podajali v velika tveganja, tudi za ceno izgube življenja, svojih najbližjih ali imetja, saj so se zavedali usodnosti nacistične okupacije ter potrebe po odporu.

Zgoraj navržena zgodovinska dejstva so tudi razlog za **prenovljeno spletno stran našega združenja**, s katero želimo poleg informiranja in seznanjanja naših članov in širše javnosti z našimi aktivnostmi, predvsem širiti in vcepljati bralcem zgodovinsko resnico in vrednote, ki so se oblikovale med drugo svetovno vojno in na katerih temelji tudi splošno veljavna ureditev demokratičnega sveta. Ljudje premalo vedo o slovenskem osvobodilnem boju v letih 1941-1945, še zlasti zaskrbljujoče veliko pa je pomanjkanje tega znanja med šolajočo se mladino. Zato bomo na naše spletne strani lansirali predvsem tiste etično moralne vrednote, ki so bile hrbtenica slovenskega osvobodilnega boja in ki vedno znova potrjujejo tezo, da narod, ki ne ceni svoje preteklosti nima bodočnosti.

Upamo, da bodo naše spletne strani vsaj malo pripomogle k bolj spoštljivemu odnosu do narodove zgodovine.

Predsednik Združenja za vrednote

NOB Maribor

dr. Marjan Žnidarič